

Abstrakt

Farmaceutická péče u diabetických pacientů v oblasti podiatrie

Autor: Anna Mazánková

Vedoucí diplomové práce: PharmDr. Eliška Kolmanová, Ph.D.

Katedra sociální a klinické farmacie, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové, Univerzita Karlova v Praze

Úvod a cíl práce: Syndrom diabetické nohy (SDN) představuje jednu z nejčastějších chronických komplikací diabetu mellitu (DM), která značně snižuje kvalitu života pacientů. Důraz na oblast prevence rozvoje SDN je v péči u diabetických pacientů stěžejní a farmaceuti mohou hrát důležitou roli v dosahování tohoto cíle, především v edukaci režimových opatření a selfmonitoringu glykemie. Cílem této práce je zmapovat postoje lékárníků v České republice k poskytování farmaceutické péče diabetickým pacientům v oblasti podiatrie.

Metodika: Data byla získána pomocí dotazníkového šetření od září 2021 do listopadu 2021. Elektronický anonymní dotazník byl distribuován pomocí emailu členům 4 Okresních sdružení lékárníků (OSL Kutná Hora, OSL Jičín, OSL Beroun, OSL Mělník) a členům uzavřené skupiny Mladí lékárníci skrze sociální síť Facebook. Dotazník obsahoval 23 otázek zaměřených na oblast sebejistoty farmaceuta při poskytování odborných informací diabetickému pacientovi, na oblast řešených komplikací DM, na aktivní účast ve screeningu DM a na oblast edukace diabetického pacienta. Výsledky byly zpracovány pomocí deskriptivní statistiky a některá data byla dále analyzována s využitím základních parametrických a neparametrických testů.

Výsledky: Na dotazník odpovědělo 28 členů OSL z 244 oslovených (11,8 %) a 102 členů skupiny Mladí lékárníci z 3875 dotázaných (2,6 %). Po vyřazení neúplných dotazníků bylo zařazeno do konečného hodnocení 120 dotazníků. Průměrný věk respondentů, především ženského pohlaví (80,0 %) pracujících z 39,2 % ve veřejné „streetové“ lékárně, činil 34,2 let (SD = ± 8,7). V kontaktu s diabetickými pacienty s udávanou četností několikrát za den bylo 71,7 % respondentů. Jeden respondent uvádějící prakticky žádný kontakt s diabetickým pacientem byl z hodnocení dalších oblastí vyřazen. Nejvíce jistí si jsou respondenti při poskytování informací v oblasti farmakoterapie (jistí či spíše jistí 84,0 %), naopak při poskytování informací v oblasti selfmonitoringu glykemie udávají nejmenší jistotu (spíše nejistí či nejistí 28,6 %). V oblasti režimových opatření v péči o nohy se cítí spíše nejistě až 13,4 %

respondentů. V problematice syndromu diabetické nohy by se dále ráda nebo spíše ráda vzdělávala většina respondentů (87,4 %). Mezi oběma skupinami respondentů (OSL vs Mladí lékárníci) nebyl zjištěn statisticky významný rozdíl při hodnocení postojů k poskytování farmaceutické péče v oblasti podiatrie.

Závěr: Většina oslovených farmaceutů potvrdila důležitost edukace diabetických pacientů z hlediska prevence syndromu diabetické nohy (94,1 %) i svoji roli v této edukaci (95,8 %).

Klíčová slova: diabetes mellitus, syndrom diabetické nohy, farmaceutická péče